

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorska
ulica št. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje so-
pust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravništvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrlet 1 gld
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gld.,
za četrlet 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 157.

V Ljubljani v petek, 5. septembra 1884.

Tečaj I.

Kitajska vojna.

-p.- Z nenavadno pozornostjo sledi dan danes vsa Evropa dogodkom, vršecim se tam na skrajnih obalah širne Azije, kjer je zmagonosno zavihrala francoska trobojnica in so topovi najnovejše republike jeli tako energično govoriti z dvojezičnimi sinovi kitajske države. Posebno zanimanje pa je vzbudil te dni kratki brzojav največjega angleškega lista, glaseč se lapidarno: "Po Peking u nabiti so plakati, ki naznanjajo ljudstvu vojsko s Francozi." Ta vèst do sedaj še nima oficijalnega potrdila, a vender vznemirila je na nepričakovan, če tudi po polnem utemeljen način evropske interese. Navadno nas tako oddaljena bojišča ne ogrevajo s posebno skrbjo; predaleč od nas grmé topovi, da bi nas zamogli motiti v miru in njegovih prijetnostih — a sedaj ima stvar drugo lice. Brzojav iz dalnjega torišča prinesel je vèst, ki je neljubo zadela mnoge evropske kroge in rodila dokaj strahu med merodajnimi faktorji civiliziranega ozemlja.

Našim čitateljem je znan poèetek pravde med veliko republiko in ogromnim Kitajem; kakor uže tolikrat, pokazala se je bila zopet v tem slučaju nezanesljivost in prekanjenost kitonosnih diplomatov. Sredi mirne pogodbe prelomili so kineški vojni poveljniki dano besedo in vsled tega bila je Francoska prisiljena, sama poiskati si zadostenja; sicer oficijalno ni napovedala boja, a njeni poveljniki v kineškem morji dobili so ukaz, da nastopijo pot represalij in s tem prisilijo verolomne kineške mandarine, vestno spolniti pogoje, katere jim bode narekovala evropska velesila.

Courbet je dano mu nalogo sijajno prièel. Z genijalno operacijo, ki je vzbudila zaúdenje in pozornost vseh mornarskih krogov, vodil je svoje brodoge in naredil zaèetek, kakor si ga boljšega ne moremo misliti. Dne 23. avg. pokonèal je kineško ladijevje, 24ega avg. razdejal velikanski pomorski arzenal pri Fu-èevu in 25. avg. pa je napadel forte v

Minganski ožini ter jih tako razstrelil, da niso več za rabo. V treh dneh provzročil je energični Courbet nebeškemu cesarstvu ogromno škodo. Potopljeno brodoge vredno je bilo nad 30 milijonov, arzenal in njegova oprava ceni se saj na 186 milijonov, in ako vštevamo še uničene topove, baterije in forte, lahko uvidevamo, da imajo Kitajci nad 300 milijonov izgube. Človek bi mislil, da bode pogled na take nesreèe paè takoj omehèil trdovratne svetnike, ki imajo na pekingskem dvoru merodajno besedo, posebno ker tako očitno, energično in hitro postopanje, kakeršno je napoved redne vojne, ni ravno utemeljeno v znaèaji kitonosnih diplomatov. Uže od nekdanj odlikovali so se s svojo previdno počasnostjo in s svojo večno neodloènostjo; kako stvar zavleèi, nasprotnika z obljubami in prekanjeno porabo danega odloka slepiti — to je uže stara taktika kineškega dvora, in najnovejša povestnica nam spričuje, da je ta sodba še vedno veljavna. Vrh tega pa v Peking u paè lahko vedó, kake posledice bi zamogel imeti korak, katerega nam poroèa londonski list. Ako ni popolna slepota udarila pekingskih mandarinov, tedaj si pa morajo biti svesti, da je napovedanje rednega boja od njihove strani nevarno postopanje zanje, da zamore imeti posledice, katere bodo vsekako še mnogo bolj občutljive kakor one iz l. 1860, ko so jim zmagonosni evropski "barbari" vpepelili krasno poletinsko palaèu in jim narekovali trde mirovne pogoje v glavnem mestu, v Peking u!

Kakor hitro se namreè priène redna vojna, pridejo v poštev veliki interesi družih evropskih velesil, ki imajo ogromno kupèijo s kineškimi deželami. Do sedaj so Francozi jako previdno postopali pri svojih represalijah, tako da merkantilnih interesov družih držav skoro nič niso oškodovali; redna vojska pa bi imela posledice, katerim se ni moè izogniti pri najbolj prizanesljivem postopanju. Francoska bi bila prisiljena zapreti marsikako pristanišèe — s tem pa bi prizadejala krvav udarec evropski trgovini!

In ta trgovina ni mala! Uže pred de-

setimi leti je vrednost blaga, ki so ga tuji kupci bodi si pripeljali ali pa odpeljali iz kineških tako zvanih pogodbenih luk, znašala nad 1300 milijonov gold na leto! Ta svota se je sedaj zdatno pomnožila; podaniki skoro vseh evropskih velesil in večjih držav imajo dandanes velikanske kapitale v kineški kupèiji. Na tisoèe Evropejcev živi v pogodbenih mestih, kjer posredujejo cvetoèo trgovino z dalnjo Evropo; vzajemnost in zveza z domovino je tolika, da bi vlade ne mogle mirno gledati, kako se unièujejo milijoni premoženja njihovih državljanov in nedvojbeno je, da bi razun Francoske tudi druge pomorske sile posegle med nastali boj ter si z vsemi moèmi varovale svoje interese v vzhodnih pristanišèih. Uže sedaj, ko se istinita škoda še ni godila komercijalnim podjetjem, nastalo je po Angleškem veliko vznemirjenje, in angleški vplivni èasniki uže bijejo papirnat boj proti energični ljudovladi. Uže so se razvnele strasti in oèitanja o barbarskem postopanju francoskih poveljnikov, o prelomu obièajev civilizirane vojne, glasé se preko kanala po Evropi. Uže se èitajo sovražni napadi na Ferryjev kabinet, ki s svojim postopanjem v nevarnost tira evropske kupèijske interese — a èe menijo kineški diplomatje, da bi s svojo vojno napravili francoskim državnikom nepremagljivo preglavico, se paè bridko varajo. Oficijalni boj bil bi paè za Francijo velika neprijetnost in ne mala zadrega — a zadrega, ki bi bila koneèno rešena v kvar kitonoscev!

Vsekako bi se pridružili boju drugi faktorji; preveliki so splošni interesi, prevažna je kupèija z daljno državo, preveè napora, duševnega in telesnega žrtvovala je v zadnjih desetletjih Evropa, da bi se vnoviè vpognila kitajski verolomnosti! Da bode zmaga na strani civilizacije, o tem paè ni dvojiti, o tem tudi ponosni mandarini dvojiti ne morejo. Da bi se vspešno merili s Francozi na bojnem polji, da bi koneèno zapodili francosko trobojnico iz ogromne svoje dežele ter zaprli zopet svoje luke Evropejcem, o tem jim paè

Listek.

Vaško naključje.

(Konec.)

Še nikdar niso imeli pri Želinovih tolikanj bogatih pridelkov kakor letošnje leto.

Izrastlo je v izobilji na polji, na lokah, na drevji, povsod.

"Prinesla si v našo hišo sreèo," rekal je Želina Anici, vidši povsod ta "božji blagoslov".

"Le tako silno se mi ne trudi!" je opominala žena. "Saj mi to na polji sami opravimo; ti ostani rajša doma v hladu," nasmejaj se je in jo pogladil po nežnem licu.

Želina ni marala za njegovo opominanje; robotala je na polji dosti več nego drugi, iskala vedno najtežji posel; nič ji ni bilo pretežavnega, ničesar se ni strašila.

"Ta gospodinja se hoèe morda presiliti," govorili so duinarji, "tega ji v resnici ni treba."

A ona je delala, da bi pozabljala na vse drugo. Kajti naj je imela le nekoliko prostega èasa, zaèelo je v njej vnoviè vihrati.

V duhu si je vnoviè predstavljala trenutke, ko je bival Vaclav doma. Zgrozila se je, kaj bode, ko pride za zmórom. Prosila je Boga pomoèi in milosti.

Želina je bil sam vse leto tolikanj z delom obložen, da ni niti opazil, kako se njegova žena prominja.

Toda ljudje, ljudje so opazili in se strinjali vsi v tem, da je Želina sedaj kakor polletna senca.

"Ne morem tega fanta skoro doèakati," pravil je enkrat Želina k Anici. "Nu, èez mesec, èe dá Bog zdravje, bo morda uže doma. Pa se z lahnim srcem oddahnem; naj se trudi še mladi!" — Želina ni rekla nič, marveè urno se obrnila, da bi moè ne opazil, kako je zarudela.

Èez tri tedne, ko so sedeli Želini baš pri obedu, stopil je naglo v sobo občinski predstojnik. "Potolaži vas Bog, sosedje," je rekel in podal gospodarju neko pismo.

Komaj je Želina v pismo pogledal, je poskoèil in obupno zaklical: "To ni možno! zakaj bi bil to storil?"

"O tem tukaj nič ne stoji; prišlo je samo na obèino, da se je Vaš sin pred tremi dnevi v kasarni vstrelil," odgovoril je tiho predstojnik. "Svetoval bi Vam, da bi se hitro podali na pot."

Jok in tarnanje se je razlegalo po hiši, — samo gospodinja ni plakala. Stala je kakor kip, ni zakrièala, ne omedlela, le srce se ji je ta trenotek vstavilo.

Ko je moè popraševal, zakaj je Vaclav to storil, je hotela zakrièati: "Jaz sem vzrok njegove smrti, jaz sem sina k temu pripravila" ... toda jezik ji je odpovedal službo, glas je onemel in to jo je zaèuvalo, da se ni izdala.

Èez kratek èas je bilo napreženo in Želina se je odpeljal. Komaj da je bil odšel, pobegnila je tudi Anica iz hiše in hitela, kar so ji noge dale, v drugo vas.

Pribežala je k oèetu.

Vozab se je neizmerno vstrašil, ko je hèer ugledal. Bila je prestrašena in mraz jo

sanjati ni mogoče, če pogledajo nazaj na prošle svoje onemogle svoje poskuse in sedaj na sijajni uspeh admirala Courbeta.

Razumno pa je, da gleda cela Evropa z velikim zanimanjem na početje državnega sveta v Pekingu in da vzbujajo topovi, ki grmijo v daljni Aziji, več interesov v Evropi, kakor bi jih sicer vzbujal drug krvav ples v tako oddaljenih zemljah. Ako se vést angleškega lista obistini, tedaj stojimo pred vojno, ki nas direktno sicer ne zadeva, ki pa bode tudi na evropske razmere imela velik, trajen vpliv!

Poslano.

„Slovenec“ prinaša v številki z dné 3. sept. naslednjo izjavo, katero svojim čitateljem nespremenjeno priobčujemo:

„V očigled dovršene deželno-zborske volitve v Notranjski, nastaja mi dolžnost, svojim volilcem, kateri so v dan 25. avgusta tega leta za-me glasovali in me za svojega poslanca izvolili — izreči po javnem potu svojo najodkritosrčnejšo zahvalo.

Zagotavljam jih, da bodem po vsej svoji moči delal za duševni razvoj naroda in vestno skrbel za materijelni blagor dežele, pozabil pa tudi ne bodem varovati svetine narodnih pravic.

Ne bodite tedaj moji gg. volilci v skrbi, da bi jaz kedaj Vaše zaupanje, izrečeno mi v dan volitve, zlorabili hotel, ker za morete prepričani biti, da bodem vedno zvesto služil domovini svoji!

Oprostite mi častiti gg. volilci, da ob enem še to-le pristavim:

V zadnjih 8 do 10 dnevih se je v „Slov. Nar.“ povodom dopolnilnih volitev za deželni zbor Notranjske, toliko moja čast kot zasebnik, kakor tudi kot poslanca žalečih člankov inotic priobčilo, da se čutim primoranega že iz spoštovanja do onih, kateri so mi pri volitvi svoje glasove dali, na vsa ona natolcevanja in popolnem neresnična poročila odgovarjati, ker bi sicer moje molčanje zamogli smatrati moji nasprotniki, kakor tudi oni, ki me ne poznajo, kot dokaz, da se čutim krivega.

Ker je priobčil „Slov. Nar.“ tako mnogobrojno število mene napadajočih dopisov inotic, mi tudi ni mogoče vsacega posebej zavračati; temveč hočem le zavriniti mene najbolj žaleče laži in vsestransko neopravičene napade.

Opazil sem v prvo, da se mi je skoro v vsaki številki „Slov. Nar.“ očital servilizem do vlade in popolna odvisnost od nje. — Nazivalo se me je z vladnim kandidatom, vladnim možem itd.

Da bi jaz vladi slepo služil ter bil od nje odvisen mož in poslanec, moram to s studom odbiti. Kar se pa druzega natolcevanja tiče, namreč da sem pristaš sedajne vladne stranke, izrečem tu odkrito-

je spreletal, ko je z glasnim vsklikom padla k njegovim nogam.

„Vaclav se je vstrelil in jaz sem vzrok njegove smrti!“

Stari mož je bil kakor ošinjen; ni pa odrinil hčere od sebe, marveč dvignil jo k višku, gladil jo in dobrikal se je kakor takrat, ko je bila še otrok.

In ona se je spovedovala iz vsacega pogleda z vsako besedo. Na njegovem srci se je do sitega izjokala, in očetove besede so bile zanjo zdravilni balzam za nje ranjeno dušo.

Ko se je zopet nazaj vrnila, bil je njen obraz zopet miren in nihče bi ne zamogel raz njega čitati, kako težko skušnjo je bila prestala. — — — — —

Uničen na duhu vrnil se je Želina domú. Le trohica teh dnij spremenila je jakega moža v sključenega starca.

Niti on niti ljudje niso izvedeli vzrok smrti Vaclavove. Želina pak je po sinovi smrti postal otožen, ginil je očividno in predno je minulo leto, je odšel za sinom.

* * *

srčno, da sem jaz ravno tako, kakor vsi drugi narodni slovenski poslanci, naj se že pišejo Vošnjak ali Poklukar, Grasselli ali Klun, Tonkli ali Naberger, naklonjen tej vladi, kateri smoter je, pomirjenje avstrijskih narodov in da sem njen odločen pristaš.

Kdor še sedaj ne vé, da stojé slovenski poslanci na strani tej vladi, dokazuje le popolno nevednost in neznanje sedanjega političnega položaja. Notranjecem pak je ta sedanji položaj dobro znan, in „Slov. Nar.“ se je jako zmotil, ko je računil na „nezavednost“ Notranjcev, katerim me je narisal kot vladnega mameluka.

Prejšnja leta, ko so gospodovale nam nasprotné vlade, bil je vsak privrženec vladi pri nas na Notranjskem zaničevan, a sedaj vedó dobro Notranjci, da je vlada na naši strani, in bilo bi nespametno jej kljubovati. Za to so pa bili vsi taki manévri „Slov. Nar.“ pri nas brezvspešni.

Popolnem neresnična in nalašč izmišljena je na dalje trditev „Slov. Nar.“ v št. 193, da sem v svojem nagovoru, kterege je prečastiti gospod dr. Sterbenec pri volilnem shodu v Postojini dné 17. t. m. prečital, trdil, „da bi bedasto bilo voliti deželnega poslanca, kateri bi ne hodil po potu odmerjenem mu od deželne vlade“. Dotični stavek glasil se je takó: „Govori se, da je bedasto voliti ravno tistega, kterege vlada želi. To je popolnem prav! A še mnogo bolj bedasto bi bilo ravno tistega voliti, kateri je sedanji vladi najbolj nasproten“.

Vsacemu pametno mislečemu človeku prepuščam mirno v razsodje, če ni „Slov. Nar.“ tukaj zlovoljno besed in njih pomena predrugačil in presukal.

V uvodnem članku št. 194 „Slov. Nar.“, čegar vsebina ima — memogredé opomnjeno — mnogo bedastega, se mi zopet očita nedoslednost v najvišji meri, in to se dokazuje s tem, da sem lansko leto gosp. dr. Zarnika volilcem topla priporočal, a letos pa jim odgovarjal ga voliti.

Vzrok, da sem to storil, ni v tem, da sem se jaz spremenil — ampak nasprotno, ker se je g. dr. Z. spremenil. O času lanskih volitev bil je on v soglasji z drugimi narodnimi deželnimi poslanci ter bil ud narodnega kluba in popolnem opravičena je bila naša misel, da bode z drugimi poslanci vred složno deloval za blagor naroda in njegovih pravic.

A kar nenadoma se je spremenil, izstopil iz narodnega kluba ter v svojem poslanem od 22. okt. 1883 izrazil se, da se čuti popolnoma osamljenega v deželnem zboru, ter da nima niti jednega pristaša in da zaradi tega svoj mandat odloži.

Kako da bi bil jaz potem zamogel, očigled takih razmer, priporočevati svojim roja-

Niso privoščili ljudje Anici „sreče“, ko se je možila, a sedaj so imeli o čem govoriti, „dedščina“ jih je zbadala.

Še je bil mrlič v hiši in uže so naprej vedeževali ljudje, kakó se bo kmetica omožila in kako potem svet živela. Kakšno začudenje torej, ko se je raznesel glas, da je Želina celo gospodarstvo sorodnikom ranjcega moža darovala.

Ona sama se je preselila k očetu. Živela sta zopet kakor poprej, samo da je bilo sedaj v Vozabovi hiši dosti bolj tiho.

Niso se glasile več tam vesele Aničine pesni, niti njen nekdanji smeh.

Čez malo let je pokopal Vozab tudi hčerko.

Ostal je sedaj sam; ničesar ga ni pobilo, nič pripognilo; samo glava se mu je pobelila kakor sneg.

Žalosten je posedal zunaj pred hišo in ko so ga znanci, mimo hodeč, vsled njegove zapuščenosti milovali, sklonil je vedno pokorno glavo in poln tihe vdanosti rekal: „Nisem si mislil, zares ne nadejal, da bom vsem gledal v grob. Toda Gospod je dal, Gospod je vzel. Njegovo imé bodi češčeno!“ —kl—

kom, da se gosp. dr. Z. zopet izvoli — to nikakor ne morem umeti, posebno pa uže za to ne, ko se gosp. dr. Z. ni izjavil, da hoče dane besede preklicati — še menj pa, da hoče zopet kandidirati.

Odložitev mandata od strani gosp. dr. Z. pa vender ne gre smatrati za prazno burko, ker imam njega za preresnega, da bi si zamogel kaj tacega od njega misliti, potem ko sem po polnem prepričan, da on ne želi in noče več s temi poslanci v zbornici sedeti.

Kot zopetno laž moram slednjič pripoznati sporočilo v „Slov. Nar.“ št. 197, in sicer trditev, da bi se bil jaz 25. t. m. proti gg. Domiceljnu in Premerlu izrazil, da mi ni mogoče odstopiti od kandidature zaradi tega ne, ker sem visoko stoječi osebi dal besedo, da bodem kandidiral.

Ona dva gospoda sta me res 5 minut pred začetkom volitve vprašala, če bi morebiti jaz ne hotel na korist gosp. Hinka Kavčiča od kandidature odstopiti.

Gospodoma nasproti sem se pa jaz le izjavil, da mi sedaj to storiti ni več mogoče, ko sem se gledé moje osebe drugim volilcem uže zavezal, da prevzamem poslaništvo in da torej v zadnjem trenutji ni več — edino le od moje volje odvisno to storiti.

Vsako drugačno sporočilo v tej zadevi je torej lažljivo.

V Cérknici dné 30. avgusta 1884.

Adolf Obreza.“

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

IX. Gosp. zbornični tajnik poroča o dopisu c. kr. glavarstva v Kočevji, katero se za ustanovitev kolektivnih zadrug z malimi premembami izreka. Ono namreč predlaga:

1.) za gostilničarje, posestnike hôtelov, kavarnarje, točarje žganja, najemne voznike v sodnem okraji kočevskem jedno, in v sodnih okrajih Ribnica in Velike Lašiče jedno zadrugo;

2.) za trgovce vseh vrst, vštévši male trgovce itd., v sodnem okraji kočevskem jedno in v drugih obeh okrajih tudi jedno zadrugo;

3.) za vse druge obrte razen lončarjev v občini Dolenji Vasi v sodnem okraji kočevskem jedno in za druga dva okraja jedno zadrugo;

4.) lončarji v občini Dolenji Vasi naj bi imeli posebno zadrugo.

C. kr. okrajno glavarstvo omenja, da bode tudi delalo na ustanovitev mlinarjev in žagarjev v vsem političnem okraji.

Odsek se strinja s temi predlogi ter omenja, naj bi se c. kr. okrajnemu glavarstvu tudi poročilo, da bi bila zbornica pripravljena, obrtovalce na sedeži političnega, oziroma na sedeži sodnih okrajev zaslišati.

Poročevalec stavi predlog: „Zbornica naj v tem zmislu izrazi svoje mnenje.“

X. Gosp. zbornični tajnik poroča, da c. kr. okrajno glavarstvo v Postojini z dopisom z dné 4. avgusta t. l. naznanja, da je z obrtnimi zadrugami, kakor jih je predlagala zbornica, zadovoljno ter meni, naj bi se na kak način obrtovalci prej zaslišali.

Odsek meni, naj bi se c. kr. okraj. glavarstvu poročilo, da je zbornica pripravljena, udeležence zaslišati o ustanovitvi zadrug na sedeži obrtnega oblastva, oziroma na sedeži sodnih okrajev. Torej stavi predlog: „Zbornica naj to naznani c. kr. okraj. glavarstvu.“ Predlog se vzprejme.

XI. Gosp. zbornični tajnik poroča, da je c. kr. okraj. glavarstvo v Ljubljani z dopisom z dné 22. avgusta t. l. naznanilo, da se v splošnem strinja z mnenjem zbornice o ustanovitvi zadrug. Povabilo je jeden del obrtovalcev v 2. dan septembra k sebi v posvetovanje ter izreka željo, naj bi se poslal zastopnik zbornice k zaslišanji udeležencev v zmislu § 106., zakona z dné 15. marcija 1883, drž. zak. št. 39.

Gosp. poročevalec priporoča v imeni odseka predlog: „Zbornica naj želji ugodi.“

Predlog se vzprejme.

Gosp. J. Baumgartner predlaga: Tega posvetovanja naj se razen g. tajnika udeležita gospoda zbornika M. Pakič in V. Petričič.

Gosp. V. Petričič predlaga, naj se mestu njega izvoli g. A. Klein.

Pri glasovanju se vzprejme predlog gosp. J. Baumgartnerja s spremembnim predlogom g. V. Petričiča.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Z Dunaja se brzojavno poroča, da se je tamošnji policiji posrečilo, zasačiti zvezo anarhistov ter zapleniti tudi tiskarno, v kateri so se tiskali anarhistični spisi, kateri so se v zadnjem času v velikem številu razširjali po Dunaju. Ta tiskarna nahajala se je v neki kleti v Neulerchenfeldu, spadajoči k stanovanju sobnega slikarja Wilibalda Bachmanna. Razen Bachmanna zaprla je policija še ženo njegovo, delavca Springerja, črkostavca Hübnerja in črevljarja Tiehla kot Bachmannove pomagače. Dunajska policija je mnenja, da ima sedaj celó anarhistično gnezdo v rokah.

Česki deželni zbor, kateri se sestane dné 9. t. m., čaka letos posebno mnogo dela. Razen deželnega proračuna za leto 1885 ter računskih sklepov deželnih zaklad za leta 1882 in 1883 razpravljali se bodo še sledeči važni predlogi: Načrt zakona o organizaciji zdravstvene službe v občinah, nadalje zakonske osnove o stavbenem redu, o prinosu zavarovalnih društev k potrebnim požarnih bramb, o premeni hišnega reda za deželni zbor, o organizaciji praške posilne delalnice, poročilo enkete za reguliranje rek na Českem, poročilo deželnega odbora o odpravi šolnine na javnih ljudskih šolah itd. Dela torej dovolj in najbrže ne bode preostajalo časa, da bi se deželni zbor po želji Mladočehov bavil s tako zvano *Lex Kvičala*.

Bukovinski deželni zbor se je včeraj zaključil. V svoji zadnji seji sprejel je zbor po nasvetu vseučilišnega rektorja jednoglasno resolucijo, naj se vlada naprosi, da se vseučilišče v Črnovicah čim prej popolni z otvorenjem manjkajoče medicinske fakultete.

Ogerski ministerski predsednik Tisza vrnil se je zopet v Budimpešto ter prevzel vodstvo ministerstva. Sedaj bode pač tudi na Ogerskem postalo politično življenje živahnejše.

Tuje dežele.

Iz Carigrada poroča se „Daily News“, da je Turčija po polnem opustila namero, zapreti tuje poštne urade v področju turške carevine. — Gledé vojne odškodnine, katero ima Turčija plačati Rusiji, sporazumeli sta se obe državi, da se bodo v prihodnje razen desetine v svrhu plačanja odškodnine upotreбили tudi ostali dohodki saj tako dolgo, dokler se ne poplačajo zaostali obroki.

Angleški general Wolseley dospel je včeraj v Trst, odkoder se bode ukrcal v Egipet. Po njegovem nasvetu poslala se bode ekspedicija Gordonu na pomoč po Nilu navzgor. Čim dospejo za ekspedicijo odločene čete iz Indije v Egipet, t. j. okolo srede septembra, odrinejo takoj proti Kartumu. Ekspedicija brojila bode okolo 8000 mož.

V Parizu še ni uradno nič znano o tem, da bi bila Kitajska Francozom napovedala vojsko. Tudi v Berlinu ni do sedaj še nič znano o tem. — Kitajski poslanik v Berlinu se je izjavil, da se Francoska vara, ako misli, da bode Kitajska popustila. Ob enem se zanikava vèst, da je Kitajska svojim vojakom za glavo vsakega Francoza razpisala darila.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 4. septembra. (Izv. dopis.) Neprijetno sem bil iznenadjen, ko sem v „Ljublj. Listu“ šte. 153 čital dopis iz velikolaškega okraja o „cesti čez Lužarje“. Nečem

spodtikati zle volje njegovemu pisatelju, pač pa se razvidi iz vsake vrstice, da je mož slabo poučen o zadevi, katero opisuje. Kajti sicer moral bi misliti, da ga je rodil le neplemnit nagib, krivico delati narodnemu deželnemu odboru ter ga ob veljavo spraviti med ljudstvom. Naroden pregovor pravi:

«Da se resnica prav spozna,
Je treba čuti dva zvana.»

tedaj hočem tudi jaz povedati, kar sem izvedel na kompetentnem mestu o tej stvari.

Res je, da se preložitev dotične cestne proge uže dolgo zavlakuje, a tega ni kriv sedanji deželni odbor. Njegovo delovanje se je pričelo stoprav pred dobrim letom; deželnega inženerja pa ni mogel odposlati na lice mesta, ker je le-ta uradnik tedaj imel toliko posla radi deželne svečanosti, da se niti ganiti ni mogel iz Ljubljane. Letos pa je njegov pomočnik, inženerski asistent, ostavil deželno službo ter prestopil k c. kr. vladi. Vsled tega je deželni inženér moral prevzeti tudi nadzorstvo stavbe deželnega muzeja ter je z delom tako preobložen, kakor morda noben drugi uradnik, bodi si v cesarski, bodi si v deželni službi na Kranjskem. Novoimenovani inženerski asistent pa pride še le 1. okt. iz Prage. Da je tedaj stvar zastala tudi letos, temu ni kriv ne deželni odbor, ne njegov načelnik, deželni glavar, niti stavbeni urad; jedini vzrok, da se cesta čez Lužarje ni pregledala, je ta, da stavbeni urad sedaj, ko se gradi deželni muzej, nima zadostnega števila tehničnih uradnikov in da se vsled tega rešitev važnih stvari čestokrat zavlakuje. Napad na deželne odbornike pa, kateri vestno spolnujejo svojo dolžnost ter so v primeri s svojimi kolegi po drugih deželah pravi „tlačani“, je po polnem neosnovan. S takimi napadi se ustreže v prvi vrsti le narodnim protivnikom, v drugi pa narodnim hujskačem; doseže se pa s tem le to, da se naposled tudi narodnih deželnih odbornikov „mora lotiti apatija“!

Uverjen sem, da je dopis narekovala le ljubezen do kraja in njegovih prebivalcev, a vendar sem moral zavračati, kar je bilo v njem neutemeljenega. Nekoliko potrpljenja še, in tudi ta zadeva bode se rešila povoljno!

Iz Kranja 4. septembra. (Izv. dop.) Danes zvršile so se v tukajšnjem okraju vojaške vaje, kojim je bilo vreme zelo ugodno, kajti le prvi dan bilo je deževno, vse druge dni pa lepo solčno, in tako je bilo možno, ves za vaje ugoden terèn med Savo, Kokro in Bistrico porabiti. Kakor se čuje, bili so ljudje z vojski sploh zadovoljni, ker oni niso nikjer najmanjšega nerada povzročili; saj so pa tudi veliko denarja tu popustili; posebno so krčmarji po vaseh imeli dobre dneve.

Da-si so bile vaje časi zelo oddaljene ter razširjene, se znatne škode nikjer napravilo ni; majhne poškodbe sem ter tja pa so se takoj dobro poplačale.

Jutri in pojuteršnjem ostavili bodo vsi vojaki naš okraj in z odhodom povrnilo se bode zopet navadno, po deželi le bolj tiho življenje, kar se bo najbolj v Kranji, Predoslji in Podbrezji čutilo, kjer je vojaška godba vsak dan po več lepih komadov svirala.

Razne vesti.

(Dvoboj s škarjami.) V Puteau blizu Pariza zaljubili sta se dve nadejpolni cunjarici, dvajsetletna Celija in sedemnajstletna Marija, v mladega cunjarja. Obema plamtelo je v vroči ljubezni srce, nobena ni hotela odreči se ji. Sklenili sta torej v rednem dvoboju se poskasiti, in katera bi zmagala, ista naj bode srečna z ljubeznivim cunjarjem. Izvolili sta si za orožje pri dvoboju škarje; pričel se je boj, toda brez sekundantov. Krepko sta udrihali, obema tekla je uže kri iz mnogih ran, nobena ni hotela odnehati, tedaj pa je vendar pričela zmagovati Marija in Celija odmikala se je počasi nazaj; najedenkrat pa izgine Celija s površine solzne te doline. Marija ogledavala se je skrbno okolo sebe, kam je neki izginila Celija, in tedaj zapazi, da je pri odmikanji pala v vodnjak. Velikodušna Marija pa ni hotela upo-

rabiti nesreče svoje nasprotnice sebi v korist, marveč jela je upiti na pomoč; ljudje so prihiteli ter izvlekli iz vodnjaka nezavestno Celijo, vendar se je zdravniku posrečilo, ljubezni polno srce zopet spraviti k pravemu bitju. V to zadevo pa se je vmesala policija ter bode zakonito postopala ne samo proti zaljubljenima mladenkama, marveč tudi proti lastniku vodnjaka, ker ga ni redno zadelal ter tako motil dvoboj.

(Kitajski vojni načrt.) Ko se je Angleška v letu 1842 vojevala s Kitajsko — angleška vojska je štela 4400 mož, katerim so Kitajci postavili nasproti 140000 mož, oboroženih z loki in s puščicami — tedaj pretli so v Pekingu, da Kitajci ne odnehajo prej od boja, dokler ne pogine slednji anglešk vojak. Ker pa so vendar Angleži vedno zmagovali, tedaj izumil je takratni veleumni kitajski ministerski predsednik Tan-li-Tzo genijalen načrt, naj gre 120000 Kitajcev skozi Rusijo, Nemčijo in Holandijo (o severnem jezeru tedaj v cesarski palači v Pekingu še niso nič vedeli) na Angleško, da sovražnika napadejo v njegovi domači zemlji ter ga seveda po polnem pobijejo. Tan-li-Tzo je dobil nagrade za svoj duhovit načrt 300000 taelov (2½ milijona frankov) ter izročilo se mu je ob enem vrhovno poveljništvo teh čet. Ko je kitajska vlada potem povprašala carja, če bi dovolil prehod kitajskim četam skozi svoje cesarstvo, opozoril je ta kitajskega poslanika na bedarijo tega načrta in v Pekingu so se sramovali, izvesti ta Tan-li-Tzonov načrt, ter njega izumitelja prikrajšali za jedno glavo.

Domače stvari.

(Naš rojak dr. Andrej Volkar) imenovan je vodjem c. kr. okr. glavarstva v Landskronu na Českem. Gimnazijo obiskoval je v Ljubljani ter se podal potem po dovršenem zrelostnem izpitu s praznim žepom na Česko. Tam si je pridobil doktorat.

(Imenovanja.) Minister in vodja pravosodnega ministerstva je sodnega pristava Štefana Kacijančiča v Celji imenoval okrajnim sodnikom v Ljutomeru, sodnega pristava v Mariboru Karola Trtnika okrajnim sodnikom v Vranjskem in pristava pri deželnih deskah Karola Quantschniga predstojnikom pomožnih uradov pri deželni sodnji v Celovci.

(Izredna podpora.) C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je župni občini v Preloki dovolilo za popravo tamošnjega cerkvenega stolpa izjemno podporo 200 gl.

(Na c. kr. državnem gimnaziju v Ljubljani) vzprejemali se bodo novinci za bodoče šolsko leto dné 12. in 13. septembra; učenci, kateri so bili uže v prošlem letu na tem gimnaziju se bodo vzprejemali dné 15. t. m. Po bivališči in družinskih odnošajih kranjskemu gimnaziju pripadajoči učenci se ne bodo na nižji gimnazij v Ljubljani vzprejemali.

(Vojaške vaje) na Gorenjskem so se včeraj zvršile. Danes se je peš vrnilo topničarstvo in domači polk baron Kuhn št. 17 v Ljubljano. Polk Milan I., kralj srbski št. 97, se vrne jutri po železnici v Pulj, tudi bramovski batalijoni pridejo po železnici jutri v Ljubljano. Tu se bodo rezervisti in vojski domačega polka baron Kuhn razorožili in v soboto odpustili, isto tako pri bramovskih batalijonih, od katerih kader ostane sedaj v Ljubljani.

(Hišen pretep) vršil se je včeraj zvečer v Rožnih ulicah. Ljubimec je prišel k dragi svojega srca zvečer na obisk, a brat gorko ljubljene ni zadovoljen s to ljubeznijo; zahteval je, naj ljubimec takoj stanovanje zapusti. A ta se ni hotel umakniti in pričel se je boj med ljubimcem in bratom; boj je postajal zmerom hujsi. Vmes pa se je razlegal krik nesrečne ljubice in iz vse hiše zbranih radovednih žensk. Nazadnje prišla je policija in pričela miriti, a po bratu spodeni ljubimec je razžalil i policijo, tako da se bo imel pred okrajno sodnijo zagovarjati zaradi žaljenja straže.

(Umrl) je dne 3. t. m. ob 8. uri zjutraj v Gradci deželne sodnije predsednik, gosp. Ivan Schmidmeyer, po kratki bolezni. Pokojnik je dne 8. m. m. nastopil dopust, a se vrnil zopet dne 31. m. m. v Gradec. Prehladil se je baje na potovanju, kar mu je povzročilo smrt.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 5. septembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.75
» » » » » srebru	81.40
Zlata renta	104.—
5% avstr. renta	95.80
Delnice narodne banke	850.—
Kreditne delnice	296.25
London 10 lir sterling	121.60
20 frankovec	9.66
Cekini c. kr.	5.74
100 drž. mark	59.55

Uradni glasnik

z dne 5. septembra.

Naprava zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodniji v Kostanjevici za katastralno občino Cerina; poizvedbe dne 23., 24., 25. in 26. septembra ob 7. uri zjutraj pri Gričarji v Čatežu.

Razpisane službe: Pri c. kr. okrajni sodniji v Višnji Gori služba diurnista; mesečno 25 gl.

Dobave: C. kr. vodstvo idrijskega rudnika razpisuje dobave na 3500 hl. pšenice, 2500 rži in 1800 hl. turšice. Ponudbe najdelj do 30. septembra rudniškemu vodstvu.

Eks. javne dražbe: V Loki posestvo Fr. Mezeha iz Stare Oslice (1160 gl.) dne 3. okt., 4. nov. in 5. dec. — V Logatci zemljišče Marka Plečnika iz Hotedersiča (22 gl.) dne 2. okt., 3. nov. in 4. dec. — V Metliki zemljišče Mat. Stalcerja iz Mošenj (291 gl.) dne 3. okt., 5. nov. in 5. dec.; zemljišče Mihe Juračevića iz Mlake (150 gl.) dne 3. okt., 5. nov. in 5. decembra.

Tuji.

Dne 3. septembra.

Pri **Maliči:** Mayer, potovalec, in Prausek, inženir, z Dunaja. — Vit. pl. Regnard, c. kr. dvorni svetnik; dr. Buschi, profesor s soprogo; Castiglioni, profesor s sinovi, in Deseppi, profesor s sinovi, iz Trsta.

Pri **Slonu:** Pretner, z rodbino iz Aleksandrije. — Kolda, uradnik, in Habé, učitelj, z Dunaja. — Stecher, zasebnik, iz Inomosta. — Pogorelec, župnik, iz Kolovrata. — Plevanec, župnik, iz Soteske. — Pleteršnik, želez. uradnik, iz Kranjske Gore. — Rihar, c. kr. vladni koncipijent.

Pri **Tavčarji:** Dr. Kretsmar, referendar, iz Draždanj. — Bezenšek, profesor, iz Sredca. — Wilfan, inženir, iz Trsta. — Hieng, lesotrtar, iz Rakeka.

Pri **Bavarskem dvoru:** Mešiček, učitelj, iz Brezic. — Slanc, učitelj, iz Dobova. — Zevnikar, trgovec, iz Il. Bistrice.

Pri **Južnem kolodvoru:** Kozian, železniški uradnik, in Richter, želez. uradnik, z Dunaja. — Kunowsky, želez. uradnik, iz Lvova. — Pohl, ekonom, iz Nove Vasi. — Kosak, c. kr. orožar, z rodbino, iz Pulja.

Pri **Avstr. carji:** Lončar, nadz. fin. straže, iz Zadra.

Srečke

z dne 3. septembra.

Praga: 38 21 32 54 36.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
4. sept.	7. zjutraj	730.52	+17.8	szpd. sl.		
	2. pop.	725.82	+21.4	svzh. sr.	obl.	35.5
	9. zvečer	723.45	+16.6	bzv.		

Ostane tú od nedelje 31. avgusta do 8. septembra.

V Lattermannovem drevoredu.

Največja menažerija na celem svetu.

Lastnik F. Kleeberg.

Otvorjeno od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Prvikrat v Ljubljani: 1 povodnji konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela lama, 30 redkih opic, 4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoldnih in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom «Jombo», s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bodeta krotiteljica zverin gospod. Ema Kleeberg in slavnoznani krotilec zverjadi g. K. Grail. Vsakrat je med produciranjem glavno krmjenje grabežljivih zverin.

Ustopenina: I. prostor 70 kr.; II. prostor 40 kr.; III. prostor 20 kr. (86) 5
Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmijo z njimi grabežljive zverine.

— (Vabilo kobčnim zborom „Društva v pomoč učiteljskim vdovam in sirotam na Kranjskem“, „Slovenskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“,) ki bodo 10. in 11. t. m. v Ljubljani, in sicer bodo zborovali: „Narodna šola“ v sredo 10. t. m. zvečer ob 6. uri v društveni sobi „Slov. učit. društva“ (na šentjakobskem trgu h. št. 10), „Vdovsko društvo“ v četrtek 11. t. m. ob 9. uri dopoldne in potem „Slovensko učiteljsko društvo“, obe v telovadnici II. mestne deške šole (na Cojzevi cesti), in sicer vsa imenovana društva po tem-le vzporedi: a) ogovor predsednikov, b) tajnikovo poročilo, c) blagajnikovo poročilo in volitev treh pregledovalcev društvenih računov; d) posamezni nasveti, kateri naj se pa odboru zglašajo en dan pred zborom; e) volitev devotih udov v odbor. Pred zborovanjem v četrtek (11. t. m.) bodo ob 8. uri zjutraj v mestni župljanski cerkvi pri sv. Jakobu sv. maša. Iz odborov „Vdovskega“, „Učiteljskega društva“ in društva „Narodne šole“ v Ljubljani 4. sept. 1884 l.

— (Obesil) se je 47letni posestnik Anton Brajar iz Pugleda, občine Mokronog, v podstrežji svojega gospodarskega poslopja. Mož je bil baje uže sedem tednov blazen in v tej zmedenosti pameti si je vzel življenje.

— (Požarna kronika.) Iz Mengiša se nam poroča: Dne 1. t. m. ob pol 12. uri p. p. nastal je v Repnjah pri Mengiši velik požar; ogenj se je vsled vetra brzo razširil; v jedni uri uničil je 9 hiš z gospodarskimi poslopji vred in tri z žitom napolnjene kozolce. Škoda znaša 18200 gl. Zažgal je baje deček z užigalicami.

— (Prostovoljna požarna bramba v Trebnjem.) Iz Trebnjega se nam v 4. dan t. m. poroča, da se je tam ustanovila prostovoljna požarna bramba ter da je nje pravila visoka c. kr. deželna vlada z odlokom z dne 19. julija t. l. št. 6834 tudi uže potrdila. Načelnikom izvolila si je požarna bramba g. Ivana Ruprehta. To je gotovo hvalevredno in blagodejno podjetje, kajti kako ne zna ocenjati velikega pomena, kateroga imajo požarne brambe; zaradi tega ne moremo si kaj, da bi se ne obrnili do onih mož in závodov, kateri razpolagajo z denarji, s prošnjo, da volijo tudi temu društvu visokodušno kako, če tudi še tako skromno podporo.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Solnograd, 5. septembra. Trgovinska zbornica izvolila je zopet dozdanja dva liberalna poslanca v deželni zbor.

Belgrad, 5. septembra. Poskusna vožnja po železnici Belgrad-Niš izpala je sijajno. Vožnja je trajala 10 ur, pa se bode zmanjšala na 8 ur.

Dunaj, 4. septembra. Odkriva se vedno več posameznostij in podrobnostij o zasledbi skrivne tiskarne dunajskih anarhistov in o zapretji udeležencev. — Kralj Milan ne odpotuje v Gleichenberg, marveč ostane na Dunaji kot gost našega cesarja. — Znani tehnik in član gospodske zbornice Engert je umrl.

Solnograd, 4. septembra. Pri deželnozbornskih volitvah v mestih in trgih izvoljenih je 8 liberalcev in 2 konservativca.

Lvov, 4. septembra. Deželni zbor je razveljavil brez debate jednoglasno izvolitev Kaminskega.

Pariz, 4. septembra. „République française“ misli za gotovo, da bode general Courbet otok Formozo vzel z znatnimi vojnimi močmi. „République“ meni, da se mora Kitajska podvreči, da se doseže ratifikacija tien-tsinške pogodbe in se oficijelno prizna odškodnina, katera gre Franciji za dogodek v Bac-le.

Rim, 4. septembra. Včeraj v provinciji Bergamo 18 bolnikov in 7 mrličev, v provinciji Cuneo 27 bolnikov in 15 mrličev, v provinciji Genovi 30 bolnikov in 8 mrličev za kolero. V mestu Napolji je 49 oseb za kolero umrlo.

Madrid, 4. septembra. Iz Alikante ni nič poročila. Iz Novalde se poroča, da je zopet 7 oseb za kolero umrlo.

Poslano.*

Odgovor „Slovenskemu Narodu“ na dopis: „Z Dolenjskega“, št. 195.

Podpisani ni podporni ud ter ni v nikakešni zvezi s «Schulvereinom»; — nikdar ni kakove takse plačeval in zato tudi nikdar pozvan ni bil; — za nikako podporo prosil in je tudi nikdar prejel. Kako je cerkveno petje oskrboval in kot učitelj deloval, o tem ima dobre svedoče v rokah; kaj žalostno pa bi bilo, ko bi ga o tem tako zlobni in lažnjivi ljudje sodili, kakor je pisec onega članka. Ambrušanje tedaj ne bodo dobili privrženca nemškega «Schulvereina».

V Poljanah, 2. septembra 1884.

Janez Jarm
učitelj.

* Uredništvo ne prevzame nobene odgovornosti za vsebino tega inserata.

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergovi** knjigarni:

Poročilo o kmetijski enkëti

dne 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, uredil dr. Josip Vošnjak, deželni odbornik.

Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Nemška prestava tega poročila velja 60 kr., po pošti 65 kr.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige društva sv. Mohorja

in tudi sledeče knjige:

- Cimperman,** Pesni. 60 kr.
- Decker,** Fizika in kemija. 70 kr.
- Filipovič,** Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
- Haderlap,** Tisoč in ena noč. V snopičih po 20 kr.
- Kačič-Miošič,** Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gl. 20 kr.
- Klail,** Lehrgang der kroatischen Sprache, I, II, Theil sammt Schlüssel. 1 gl. 28 kr.
- Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
- Kosec,** Krščansko-katoliško pravoslovje. 1 gl. 20 kr.
- Lapajne,** Fizika za ljudske šole. 25 kr.
- Orožen Val.,** Spisi. 60 kr.
- Padar,** Zakon in žena. 40 kr.
- Praprotnik,** Mali šolski besednjak. 4. natis. Večan 85 kr.
- Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vež. 90 kr.
- Razlag J. R.,** dr., Pesmarica. 60 kr., vež. 80 kr.
- Slomšek A. M.,** Zbrani spisi. I. knjiga: Pesni. 90 kr.
- Zbrani spisi. II. knjiga: Basni, prilike in povesti. 1 gl. 20 kr.
- III. knjiga: Životopisi. 1 gl. 30 kr.
- Šmid Kristof,** Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
- Tomšič,** Dragoljubci. 45 kr.
- Peter Rokodelič. Vež. 45 kr.
- Vraz Stanko,** Izabrane pjesme. 1 gl. 80 kr., elegantno v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gl.
- Žnidaršič J.,** Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.